

Naam: drs. F. de Graaf RA

Datum: 29 december 2023

Raadplegingsvragen

1. *Verwacht u dat in de competentieset de juiste competenties zijn opgenomen om CSRD-assurance te kunnen afgeven?*

De primaire doelgroep voor wie deze competentieset van toepassing is niet geheel duidelijk. Vallen hier ook senior teamleden en okb'ers die betrokken zijn bij een CSRD-assuranceopdracht onder? Of gaat het alleen om de accountant die het assurancerapport verstrekt? Naar mijn mening zouden ook senior teamleden en okb'ers die staan ingeschreven als accountant moeten voldoen aan deze competentieset.

- a. *Zijn er nog competenties die u mist in deze set?*

Ik zou nog de volgende competenties toevoegen aan de set:

- Wet- en regelgeving verslaggeving: de Nederlandse vertaling van de CSRD (Wet implementatie richtlijn duurzaamheidsrapportering)
- Wet- en regelgeving verslaggeving: LSME ESRS. Deze verslaggevingsrichtlijnen geven de bovengrens aan van informatie die nodig is vanuit mkb-ondernemingen die onderdeel uitmaken van de waardeketen van een onderneming.
- Risicoanalyse/assurancewerkzaamheden: de rol van informatiesystemen en automatisering. Veel van de informatie die nodig is voor het duurzaamheidsverslag zal afkomstig zijn uit diverse informatiesystemen. Dit betreffen mogelijk andere informatiesystemen dan waar de accountant normaal gesproken bij een jaarrekeningcontrole in aanraking komt. Het is van belang dat de accountant weet waar de informatie vandaan komt, welke risico's hiermee gepaard gaan en hoe deze informatie ingezet kan worden bij het uitvoeren van assurancewerkzaamheden.

- b. *Zijn er competenties die u zou weglaten in deze set?*

Nee.

- c. *Zijn er competenties die nadere duiding behoeven?*

De persoonlijke vaardigheden hebben nadere duiding nodig, zoals nauwkeurig schriftelijk communiceren en gesprekstechnieken. Wat houdt dit in? En wat maakt dit anders dan wat accountants nu al doen?

2. *Hoe kijkt u aan tegen de praktische haalbaarheid van de competentieset?*

Een aantal competenties zijn nog niet genormeerd of nader uitgewerkt. Bijvoorbeeld het bepalen van de materialiteit per duurzaamheidsonderwerp. Dit wordt nog onvoldoende uitgewerkt door de assurancestandaarden en hier zal dus nog aanvullende guidance voor nodig zijn voordat een dergelijke competentie uitvoerbaar is.

De attitude-competenties zijn te algemeen omschreven. Ook zijn leerdoelen met betrekking tot houding lastig concreet en meetbaar te maken. Dit belemmert de uitvoerbaarheid van deze competenties.

3. *Hoe verwacht u dat de primaire doelgroep de competentieset zich eigen zal maken? (Denk bijvoorbeeld aan opleiding, inhuur/inzet specialisten, learning on the job of anders.)*

De competenties met betrekking tot kennis zullen met name ingevuld worden door middel van formele training, zoals e-learning, webinars, zelfstudie en klassikale training.

De competenties met betrekking tot vaardigheden zullen met name ingevuld worden door middel van werkplekleren en (dossier)coaching.

De competenties met betrekking tot attitude zijn lastig om eigen te maken. Mogelijk dat intervisie hier een rol in kan spelen, mits de intervisie wordt gefaciliteerd door een externe partij voor een onafhankelijke blik.

4. *Hoe kijkt u aan tegen een zelfassessment zoals omschreven als instrument om het kennisniveau in beeld te brengen én de individuele ontwikkeling te stimuleren?*

Ik denk dat een dergelijk instrument van toegevoegde waarde is, mits het zorgvuldig wordt ingevuld en de uitkomst voldoende concrete handvatten bevat.

5. *Zou dit zelfassessment een verplicht karakter moeten hebben? De verplichting bestaat dan uit het maken van het zelfassessment én vastlegging in het PE-portfolio.*

Ja, dit voorkomt blinde vlekken.

6. *Hoe kijkt u aan tegen de verplichting van (vak)intervisie zoals hierboven omschreven?*

Intervisie kan zeker van toegevoegde waarde zijn. Het is hierbij wel van belang dat de intervisie niet beperkt blijft tot binnen de muren van het kantoor waar de accountant werkzaam is. Het is waardevol als de intervisie ook kantooroverschrijdend plaatsvindt. Op die manier wordt het leereffect vergroot. Ook is het aan te raden om de intervisie te laten faciliteren door een externe partij met een onafhankelijke blik.

7. *Bent u van mening dat dit bijdraagt aan de benodigde ontwikkeling van kennis waaronder het delen van ervaringen en inzichten? En als u deze mening niet bent toegedaan; hoe zou u de kennis beroepsbreed willen ontwikkelen?*

Naast intervisie is het van belang dat accountants voldoende vlieguren maken om ervaring op te doen met het verstrekken van CSRD-assurance. Hierbij zou het helpen als accountants mee kunnen lopen bij andere accountantskantoren die meer ervaring hebben met het verstrekken van CSRD-assurance en dat best practices worden gedeeld.

Ook is het aanbevelenswaardig dat accountants zich laten coachen op dossierniveau bij de eerste CSRD-assurance-opdrachten.

8. *Welke nadere voorwaarden zou de NBA naar uw mening mogen stellen aan (vak)intervisie?*

Zie vraag 6 voor suggesties.